

MÄNTÄN KAUPUNKI

Savosenmäen asemakaavan muutos

RAKENNUSINVENTOINTI 2005

SUUNNITTELUKESKUS OY

Sisältö

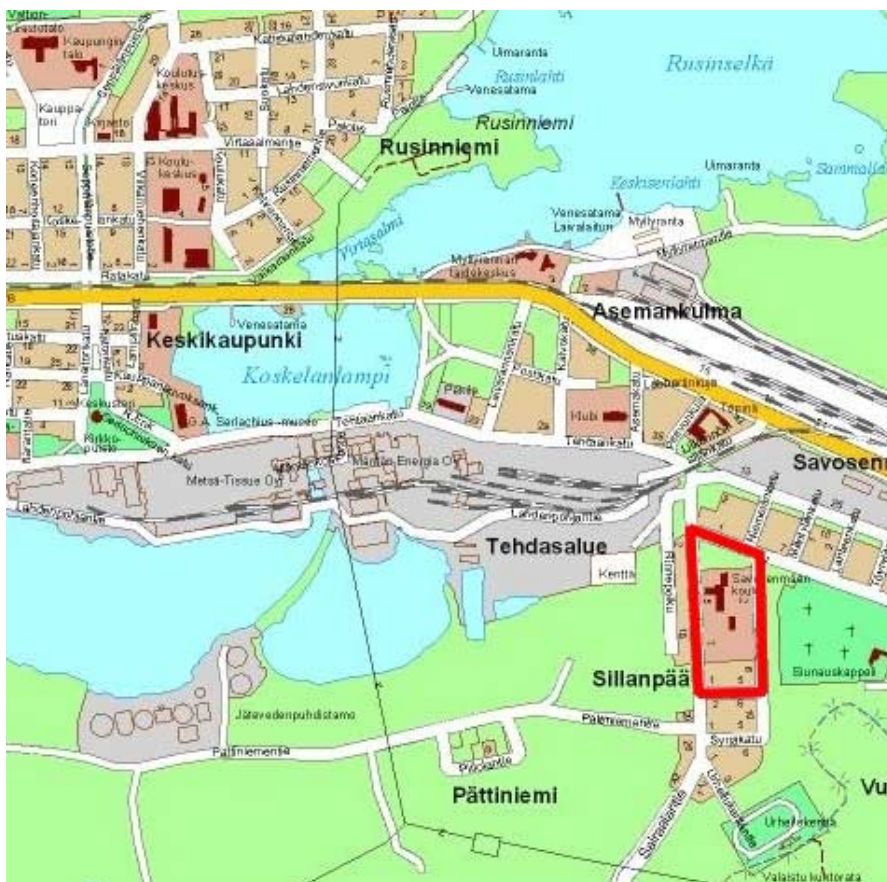
JOHDANTO	3
<u>SAVOSENMÄEN KOULUKORTTELI</u>	4
KUVAUS JA HISTORIA.....	4
RAKENNUKSET	5
1. <i>Uusi kansakoulu (Savosenmäen koulu)</i>	5
2. <i>Vanha yläkoulu</i>	6
3. <i>Yläasuntola</i>	7
4. <i>Uusi asuntola</i>	8
5. <i>Vanha alakoulu (Metsola)</i>	9
6. <i>Ala-asuntola</i>	10
LÄHTEET	11
LIITTEET	11
INVENTOIJAT/TALLETTAJA.....	11
RAKENNUSTEN ARVOLUOKAT.....	11
ASEMAPIIRROS	12
LISÄKUVIA KOHTEISTA	13
<u>SAVOSENMÄEN ASUINKORTTELI 331</u>	16
KUVAUS JA HISTORIA.....	16
ASEMAPIIRROS	16
TONTTIKOHTAINEN INVENTOINTI.....	17
1. <i>Rajakatu 4</i>	17
2. <i>Mäkelä</i>	19
3. <i>Rauhankatu 3</i>	21
4. <i>Lähteellä</i>	23
5. <i>Välilä</i>	25
LÄHTEET	26
INVENTOIJAT/TALLETTAJA.....	26
RAKENNUSTEN ARVOLUOKAT.....	26

Johdanto

Mäntän keskustan kaakkoispuolella sijaitsevalle Savosenmäen alueelle valmistellaan asemakaavamuutosta. Kaava-alueeseen kuuluu Savosenmäen koulurakennusalue ja sen eteläpuolella oleva, maakunnallisesti merkittävään Sillanpään kulttuurihistorialliseen asuntoalueeseen kuuluva pientalokortteli.

Koulurakennusalueen eteläosaan sijoittuu neljä kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokasta vanhaa koulurakennusta, jotka yläkoulua lukuun ottamatta ovat siirtyneet pois koulukäytöstä. Näiden 1900-luvun alkupuolella valmistuneiden rakennusten lisäksi koulurakennusalueella on 1950-luvulla rakennettu uusi suurehko koulurakennus sekä asuntola. Koulurakennuskorttelin eteläpuolella oleva pientaloalue on rakentunut 1930-luvulla. Tämä alue on osa maakuntakaavassa arvokkaaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi osoitettua Sillanpään asuntoaluetta. Kaava-alueelta on tehty v. 1995 rakennuskannan inventointi, jota on täydennetty tällä inventoinnilla kaavatyön yhteydessä.

Koulukortteli ja sen pohjoispuolella oleva puistoalue on Mäntän kaupungin omistuksessa, lukuun ottamatta yksityiselle myytyä yläasuntolaa. Korttelin 331 pientalotontit ovat yksityisomistuksessa.

Inventointialueen sijainti. Rakennusinventointi on osa Savosenmäen asemakaavamuutoksen taustaselvityksiä.

Savosenmäen koulukortteli

KIINTEISTÖTIETOLOMAKE

Kaupunginosa	3. (Sillanpää)	Kiinteistötunnus	3-301
Kunta	Mänttä	Kaavatilanne	Asemakaava
28.3.1960			
Osoite	Rajakatu 2 A	Kaavamerkintä	YO
		Suojelu	–
Kohdetyyppi	Koulu	Rak. lkm.	6

Kuvaus ja historia

Savosenmäen koulukortteli sijaitsee noin 1,5 km etäisyydellä Mäntän keskustasta kaakkoon. Noin 2,5 hehtaarin koulutontilla on kuusi eri ikäistä koulutoimintaan liittyvää rakennusta, joista edelleen koulukäytössä on kaksi: uusi kansakoulu (1955) ja vanha yläkoulu (1916). Muut koulurakennuksista ovat siirtyneet tai siirtymässä yksityiskäyttöön asunnoiksi ja pienimuotoisen liiketoiminnan tiloiksi. 1950-luvulla rakennetussa uudessa koulurakennuksessa toimii Savosenmäen koulu (1.–6. lk), jossa työskentelee n. 250 oppilasta ja toistakymmentä opettajaa ja koulunkäyntiavustajaa. Samoissa tiloissa toimii lisäksi Savosenmäen esiopetusyksikkö ja päiväkotikoulu. Vanhassa yläkoulussa toimii osana Savosenmäen koulua Mäntän harjaantumiskoulu.

Koulutoiminta Savosenmäellä alkoi 1916 kansakoulurakennuksen valmistuttua 1912 perustettuun Savosenmäen koulupiiriin. Kaksikerroksisen rakennuksen pääkerroksessa oli kolme opetusluokkaa ja liikunta/veistosali, kellarissa mm. keittola. Alkuaan yhtä koulupiiriä ollut Mänttä oli tuolloin osa Vilppulan kuntaa, joka muodostettiin Ruovedestä ja Keuruusta samana vuonna. Koulurakennuksen lisäksi Savosenmäen rinteeseen pystytettiin opettajien asuntotalo (1920), joka on myöhemmin toiminut kehitysvammaisten päivähuoltolana.

Samalle tontille rakennettiin v. 1918 kunnallinen alakansakoulu, joka aluksi toimi samoissa yläkoulun tiloissa. Mäntän itsenäistyttyä omaksi kunnakseen 1922 tehtiin päätös erillisen alakansakoulun rakentamisesta. Myös alakoulussa (1923) oli kolme opetusluokkaa ja kellarissa keittola. Koulun tiloissa on myöhemmin toiminut apukoulu ja kirjasto, ja se on palvellut Työväenopiston tiloina. Tällä hetkellä rakennuksessa toimii tekstiilialan yritys sekä studiovalokuvaamo. Samaan aikaan rakennettiin viiden opettajan ala-asuntola (1922), joka on edelleenkin asuntokäytössä.

Opetus- ja asuntolarakennusten ohella koulutontilla on ollut useita talousrakennuksia, jotka on purettu mahdollisesti uuden kansakoulun rakentamisen yhteydessä. Näistä voimistelusalirakennus, yläkoulun talousrakennus ja sauna oli rakennettu samaan aikaan kuin yläkoulu ja yläasuntola, 1915-16. Alakoulun rakentamisen yhteydessä tälle rakennettiin niin ikään oma talousrakennuksensa. Lisäksi koulun pihassa on ollut pumppuhuone kaivoineen. Kiinteistötietolomake v. 1949 on inventoinnin lopussa liitteenä.

Uusi kansakoulurakennus valmistui koulutontin pohjoispuolelle 28.9.1955. Samalla rakennettiin Rajakadun varteen uusi opettajien asuntola, jonka kahdessa asuin-kerroksessa on yhteensä kuusi asuntoa. Koulurakennukseen on tehty laaja peruskorjaus 1997-98, jonka yhteydessä mm. katot ja ikkunat on uusittu.

Rakennukset

1. Uusi kansakoulu (Savosenmäen koulu)

Rakennustyyppi	koulu	Kerrosluku	2-3
Nykyinen käyttö	opetus	Pohjakaava	
Alkuper. käyttö	opetus	Rungon muoto	
Suunnittelija	arkk. Yrjö Sadeniemi	Ullakko ☒	Kellari ☒
Rakennusvuosi	1955	Runko	kivi, terastirappaus, sokkelissa koristeutus
Korjausvuodet	1998	Katemateriaali	betonitiili
		Katon muoto	harja
		Kuisti, muoto	yksilappeiset avo- kuistit, pelti
Väritys	rappaus vaalean ruskea, sokkeli harmaa, katto punainen, ikkunat valkoiset, ovet harmaat		

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

opetushistoria

Kaupunkikuvallinen

maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu

Koulurakennus on ajalleen tyypillinen, joskin yksityiskohdiltaan muutettu. Sen arvo liittyy läheisesti opetushistoriaan paikkakunnalla. Sijainti Savosenmäen rinteellä antaa rakennukselle ympäristöineen myös maisemallista ja kaupunkikuvallista arvoa.

Arvoluokka (1-3)

2

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Koulurakennus tulee säilyttää ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Piha-alue tulee säilyttää puistomaisena, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Mahdollinen lisärakentaminen tulisi sijoittaa koulutontin pohjoissivun suuntaisesti tai liikuntahallin jatkeeksi, jolloin uudisrakennus täydentää nykyistä suojaavaa pihaa. Koulutontilla on paikallaan välttää piha-alueen turhaa kestopäällystämistä, jotta paikan viihtyisyys ei heikkene.

2. Vanha yläkoulu

Rakennustyyppi koulu
Nykyinen käyttö opetus
Alkuper. käyttö opetus
Suunnittelija arkk. Yrjö Sadeniemi
Rakennusvuosi 1915-16

Korjausvuodet 1998

Kerrosluku 1
Pohjakaava
Rungon muoto suorakulmio
Ullakko **Kellari**
Runko hirsi, peiterimalaudoitus, kellari hakattua kiveä
Katemateriaali betoniitiili
Katon muoto harja
Kuisti, muoto edessä alkup. erkkeriosa (kanslia) ja invaluisalla varustettu myöh. avokuisti, takana varapoistumistieksi rakennettu parveke.

Väritys laudoitus vaaleankeltainen, ikkunat ja otsalaudat valkoiset, katto punainen, perusmuuri harmaata graniittia, ovet pääkerroksessa valkoiset, kellarissa tummanharmaat

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

Rakennushistoriallinen rakennushistoriallisesti arvokas kokonaisuus
Historiallinen opetushistoria
Kaupunkikuvallinen maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu

Koulurakennus on säilynyt ulkoisesti varsin alkuperäisenä, joskin mm. pääkerroksen ikkunat on uusittu ja rakennukseen on tehty uusi invaluisalla varustettu avokuisti sekä taakse parveke ja portaat varauloskäynniksi. Sisällä alkuperäistä on jäljellä mm. sisäkattojen sekä joidenkin ovien osalta. Vanha yläkoulu on osa rakennushistoriallisesti merkittävää Savosenmäen kouluympäristöä. Sen arvo liittyy läheisesti opetushistoriaan paikkakunnalla. Sijainti Savosenmäen rinteellä antaa rakennukselle ympäristöineen myös maisemallista ja kaupunkikuvallista arvoa. Huolimatta rakennukseen tehdyistä muutoksista rakennus on perusteltua nostaa osana kokonaisuutta korkeimpaan arvoluokkaan.

Arvoluokka (1-3) 1

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Koulurakennus tulee säilyttää erityisesti ulkoasultaan ja vielä säilyneiden sisätilojen osalta mahdollisimman alkuperäisenä. Piha-alue tulee säilyttää puistomaisena, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Uudisrakentamista yläkoulun läheisyydessä tulee välttää, ja keskittää koulutoimen tarvitsemat lisärakennustarpeet Savosenmäen koulun Rajakadun puoleiselle tontin osalle. Pihan kulkualueet tulee säilyttää sorapintaisina. Mikäli ulkotalaudoituksen alta puuttuu tuuletusrako, tulisi jatkossa välttää hengittämättömiä muovipohjaisia maaleja.

3. Yläasuntola

Rakennustyyppi	asuntola (3 asuntoa)	Kerrosluku	1½
Nykyinen käyttö	vuokra-asuntola	Pohjakaava	
Alkuper. käyttö	opettajien asuntola	Rungon muoto	suorakulmio
Suunnittelija	arkk. Yrjö Sadeniemi	Ullakko ☒ Kellari ☒	
Rakennusvuosi	1920	Runko	hirsi, peiterimalaudoitus, kellari hakattua kiveä
Korjausvuodet		Katemateriaali	betonitiili
		Katon muoto	auma, poikittaislaiva harja
		Kuisti, muoto	aumatut avokatokset, betonitiilikate
Väritys	laudoitus keltainen, ikkunat ja otsalaudat valkoiset, katto punainen, harmaagraniittisen perusmuurin päällä ruskea vaakalaudoitus, ovet ruskeat		

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

<u>Rakennushistoriallinen</u>	rakennushistoriallisesti arvokas kokonaisuus
<u>Historiallinen</u>	opetushistoria
<u>Kaupunkikuvallinen</u>	maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu

Asuntolarakennus on säilynyt ulkoisesti hyvin alkuperäisenä, mm. ikkunat ja ovet vaikuttavat alkuperäisiltä. Yläasuntola on osa rakennushistoriallisesti merkittävää Savosenmäen kouluympäristöä. Sen arvo liittyy läheisesti opetushistoriaan paikkakunnalla. Sijainti Savosenmäen rinteellä antaa rakennukselle ympäristöineen myös maisemallista ja kaupunkikuvallista arvoa.

Arvoluokka (1-3) 1

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Kiinteistötietolomakkeessa vuodelta 1949 rakennusvuodeksi ilmoitetaan n. 1915. Klassistiset vaikutteet kuitenkin viittaavat siihen, että valmistumisajankohta olisi v. 1920 vaiheilla, kuten Ahon aiemmin tekemässä inventoinnissakin todetaan.

Rakennus tulee säilyttää ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Piha-alue tulee säilyttää puistomaisena, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Miljööstä kestää talousrakennuksen rakentamisen, mikäli sijoitus on harkittu ja ympäristöä kunnioittava. Mahdollinen talousrakennus tulee sijoittaa niin, että se muodostaa suojaisaa pihapiiriä. Uudisrakennuksen katon ja ulkovuorin muoto, materiaalit ja väritys tulee sovittaa yläasuntolaan sopiviksi. Pihaa ei ole suositeltavaa aidata, vaan suojaisaa pihatilaa voidaan muodostaa pensasryhmin. Pihan kulkualueet tulee säilyttää sorapintaisina. Mikäli ulkolaudoituksen alta puuttuu tuuletusrako, tulisi jatkossa välttää hengittämättömiä muovipohjaisia maaleja. Rakennus on siirtynyt yksityisomistukseen.

4. Uusi asuntola

Rakennustyyppi kerrostalo
Nykyinen käyttö vuokra-asuntola
Alkuper. käyttö opettajien asuntola
Suunnittelija arkk. Yrjö Sadeniemi
Rakennusvuosi 1955

Kerrosluvu 2

Pohjakaava

Rungon muoto

Ullakko **Kellari**

Runko kivi, terastirappaus, kellari/
sokkeli maalattu betoni

Katemateriaali betonitiili

Katon muoto harja

Kuisti, muoto

Korjausvuodet

Väritys rappaus vaalean ruskea, sokkeli harmaa, katto punainen, ikkunat
valkoi-

set, ovet ruskeat, parvekkeissa tummanharmaa myöhempi pellitys

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

Rakennushistoriallinen

Historiallinen opetushistoria

Kaupunkikuvallinen

Perustelu

Rakennus liittyy olennaisesti Savosenmäen alueeseen.

Arvoluokka (1-3) 3

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Rakennuksella ei itsessään ole erityistä arvoa, mutta osana koulukokonaisuutta sen toivoisi säilyvän jatkossakin. Piha-alue tulee säilyttää alueelle tyypilliseen tapaan puistomaisena. Pihan kulkualueet tulisi erityisesti yläasuntolan puolella säilyttää sorapintaisina. Rakennuksen kellarikerroksessa on kaksi autotallia, joita alkuperäisissä piirustuksissa ei näy.

5. Vanha alakoulu (Metsola)

Rakennustyyppi koulu
Nykyinen käyttö liiketoiminta
Alkuper. käyttö opetus
Suunnittelija arkk. Yrjö Sadeniemi
Rakennusvuosi 1922-23

Kerrosluku 1½
Pohjakaava
Rungon muoto suorakulmio
Ullakko **Kellari**
Runko hirsi, peiterimalauditus, kellari punatiiltä

Korjausvuodet

Katemateriaali betonitiili
Katon muoto auma
Kuisti, muoto aumak. umpikuisti
vaaka hirsijäljitelmäpanelointi, betonitiilikate

Väritys laudoitus vaaleankeltainen, ikkunat, kuistin ovet ja otsalaudat valkoiset, katto punainen, punatiilisen kellarin ovet siniharmaat (muualla tehosteväri)

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

Rakennushistoriallinen rakennushistoriallisesti arvokas kokonaisuus
Historiallinen opetushistoria
Kaupunkikuvallinen maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu

Koulurakennus on säilynyt ulkoisesti hyvin alkuperäisenä, mm. ikkunat ja ovet vaikuttavat alkuperäisiltä. Sisätiloiltaan rakennus on muutamia ovia lukuun ottamatta kokonaan muutettu. Vanha alakoulu on osa rakennushistoriallisesti merkittävää Savosenmäen kouluympäristöä. Sen arvo liittyy läheisesti opetushistoriaan paikkakunnalla. Sijainti Savosenmäen rinteellä antaa rakennukselle ympäristöineen myös maisemallista ja kaupunkikuvallista arvoa.

Arvoluokka (1-3)

1

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Rakennus tulee säilyttää erityisesti ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Pihalue tulee säilyttää puistomaisena, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Pihaa ei ole suositeltavaa aidata, vaan suojaisaa pihatilaa voidaan muodostaa pensasryhmin. Miljöö kestävä talousrakennuksen rakentamisen, mikäli sijoitus on harkittu ja ympäristöä kunnioittava. Mahdollinen talousrakennus tulee sijoittaa niin, että se muodostaa suojaisaa pihapiiriä. Uudisrakennuksen katon ja ulkovuorin muoto, materiaalit ja väritys tulee sovittaa vanhaan alakouluun sopiviksi. Pihan kulkualueet tulee säilyttää sorapintaisina. Mikäli ulkolaudoituksen alta puuttuu tuuletusrako, tulisi jatkossa välttää hengittämättömiä muovipohjaisia maaleja.

6. Ala-asuntola

Rakennustyyppi	asuntola (4 asuntoa)	Kerrosluku	1½
Nykyinen käyttö	vuokra-asuntola	Pohjakaava	
Alkuper. käyttö	opettajien asuntola	Rungon muoto	suorakulmio
Suunnittelija	arkk. Yrjö Sadeniemi	Ullakko ☒ Kellari ☒	
Rakennusvuosi	1922	Runko	hirsi, peiterimalaudoitus, kellari punatiiltä
Korjausvuodet		Katemateriaali	betonitiili
		Katon muoto	harja, poikkilaiva harja
		Kuisti, muoto	aumattu avokuisti, kones. peltikate
Väritys	laudoitus vaaleankeltainen, ikkunat ja otsalaudat valkoiset, katto punainen, punatiilinen kellari, osin harmaagraniittinen sokkeli, ovet ruskeat		

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

<u>Rakennushistoriallinen</u>	rakennushistoriallisesti arvokas kokonaisuus
<u>Historiallinen</u>	opetushistoria
<u>Kaupunkikuvallinen</u>	maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu

Asuntolarakennus on säilynyt ulkoisesti hyvin alkuperäisenä, mm. ikkunat ja ovet vaikuttavat alkuperäisiltä. Ala-asuntola on osa rakennushistoriallisesti merkittävää Savosenmäen kouluympäristöä. Sen arvo liittyy läheisesti opetushistoriaan paikkakunnalla. Sijainti Savosenmäen rinteellä antaa rakennukselle ympäristöineen myös maisemallista ja kaupunkikuvallista arvoa.

Arvoluokka (1-3) **1**

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Rakennus tulee säilyttää erityisesti ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Pihalue tulee säilyttää puistomaisena, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Miljöö kestävä talousrakennuksen rakentamisen, mikäli sijoitus on harkittu ja ympäristöä kunnioittava. Mahdollinen talousrakennus tulee sijoittaa tontin sisäosaan niin, että se muodostaa suojaisaa pihapiiriä. Uudisrakennuksen katon ja ulkuvuorin muoto, materiaalit ja värit tulee sovittaa yläasuntolaan sopiviksi. Sillanpäänkadun varrelle on mahdollista istuttaa pensasaita säilytettävän tukimuurin taakse. Muualla piha-alueella aitaaminen ei ole suositeltavaa, vaan suojaisaa pihatilaa voidaan muodostaa pensasryhmin. Pihan kulkualueet tulee säilyttää sorapintaisina. Mikäli ulkolaudoituksen alta puuttuu tuuletusrako, tulisi jatkossa välttää hengittämättömiä muovipohjaisia maaleja. Pihamaa talon yläpuolella on noussut, joten yläpihaa on tarpeen madaltaa tai johtaa vedet pois sokkelin edestä pinta- tai salaojalla.

Lähteet

Rakennusinventointi, Arto Aho 1995
Savosenmäen koulun internet-sivut www.mantta.fi/sm/koulu.html
Pohjapiirustukset
Rakennusvalvontatiedot

Liitteet

Rakennusinventointilomake 5.7.1995 Arto Aho
Kiinteistötietolomake 23.9.1949
Valokuvat kohteista
Asemapiirros koulualueesta

Inventoija/tallettaja

Juha Mäkelä ja Riikka Rahkonen 20.9.2005 / Juha Mäkelä 30.9.2005

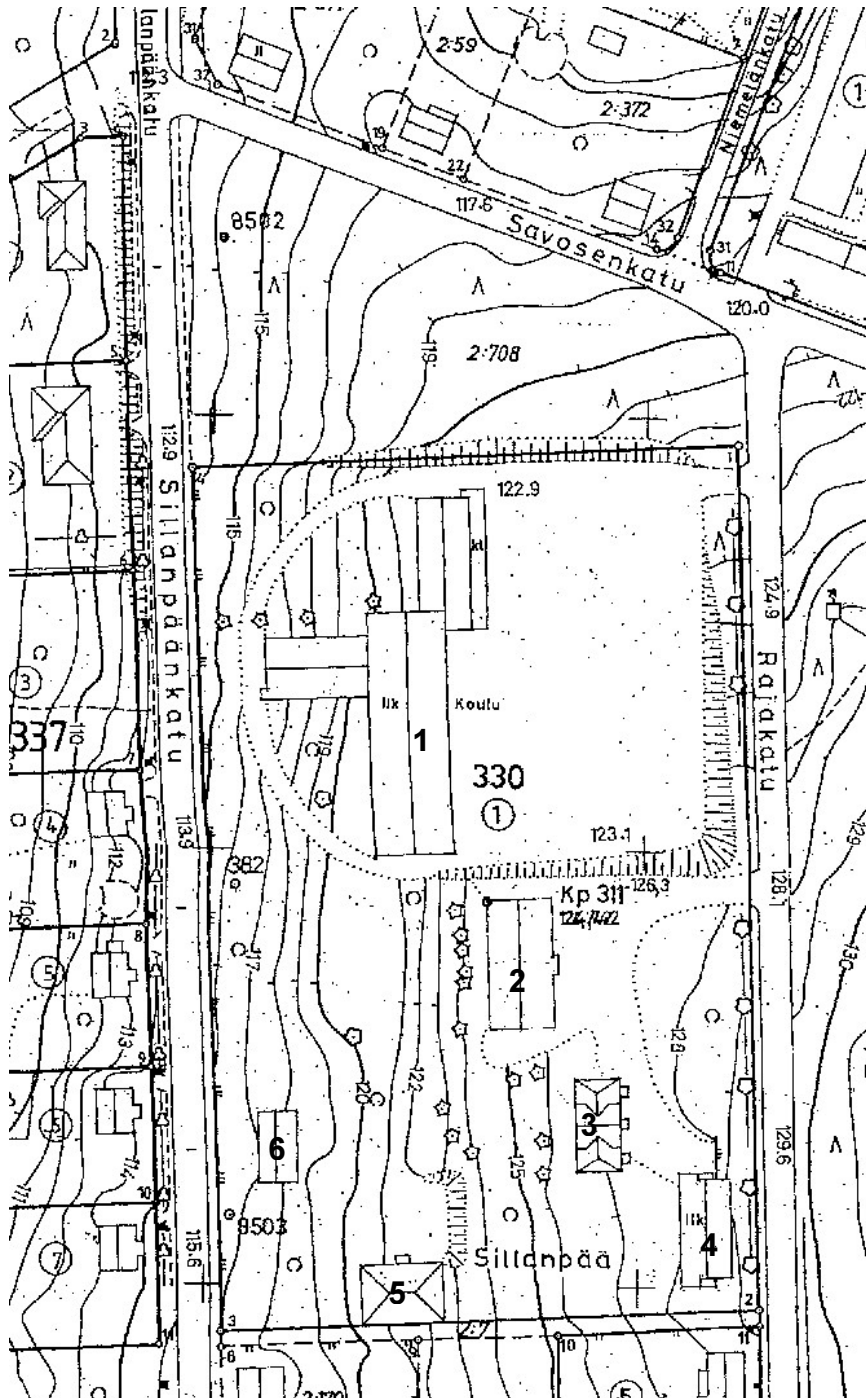
Inventoinnin yhteydessä rakennusten sisätiloihin tutustuttiin vanhassa yläkoulussa, uudessa asuntolassa sekä vanhassa alakoulussa. Muiden osalta inventointi perustuu ainoastaan ulkoa päin tehtyyn tarkasteluun.

Rakennusten arvoluokat

Kohteet on inventoinnissa jaettu kolmeen arvoluokkaan

1. Kohde on historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä sekä hyvin tai melko hyvin säilyttänyt rakennushistorialliset ominaispiirteensä.
2. Kohteella on historiallista ja/tai kaupunkikuvallista arvoa. Lisäksi se on säilyttänyt hyvin tai melko hyvin rakennushistorialliset ominaispiirteensä.
3. Kohde on osa suurempaa historiallisesti merkittävää kokonaisuutta tai se on kaupunkikuvan osana merkittävä, vaikka siihen on tehty melko runsaasti/runsaasti rakennushistoriallista arvoa heikentäviä muutoksia.

Asemapiirros

Lisäkuvia kohteista

Savosenmäen koulun siipiosa.

Uusitut yksilappeiset katokset.

Vanha yläkoulu lännestä.

Yläkoulun aulan säilyneitä rakenteita.

Yläkoulun perusmuuri on hakattua kiveä.

Yläkoulun ikkunoita uusittaessa ruutujako on säilytetty ennallaan.

Yläasuntola lännestä.

Uuden asuntolan pohjoispääty.

Ajoyhteys Sillanpäänkadulta.

Metsola lännestä.

Metsolan kuisti ja raput.

Metsolan terassi.

Ala-asuntolan eteläpääty.

Ala-asuntolan ikkunat ovat alkuperäiset.

Sillanpäänkadun reunassa oleva kivimuuri.

Sillanpäänkadun länsipuolen Plasto-tyyppitaloja.

Savosenmäen asuinkortteli 331

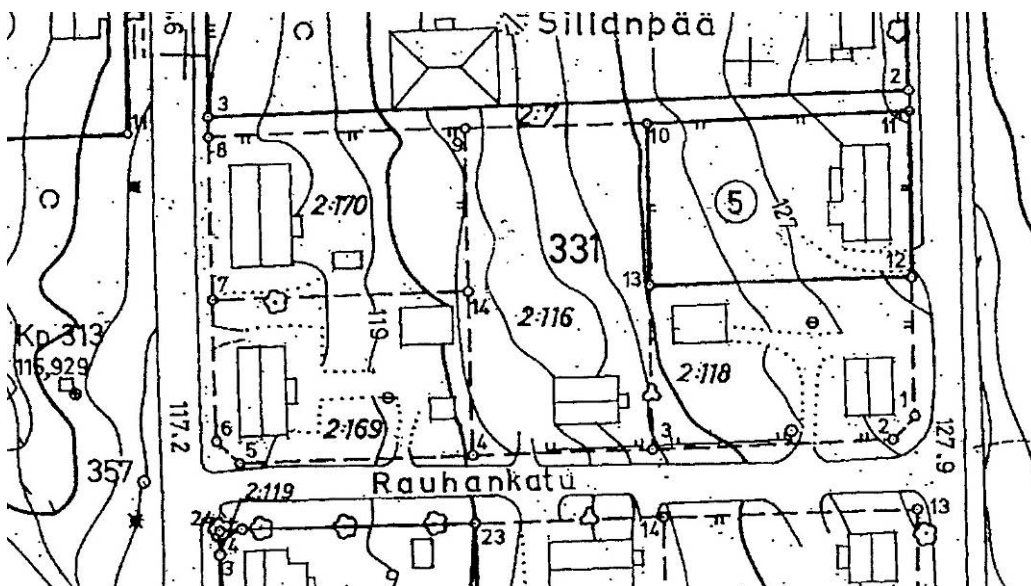
KIINTEISTÖTIETOLOMAKE

Kuvaus ja historia

Savosenmäen asuinkortteli 331 sijaitsee noin 1,5 km etäisyydellä Mäntän keskustasta kaakkoon, Savosenmäen koulukorttelin eteläpuolella. Kortteli on jaettu viiteen suurehkoon tonttiin. Rakennuksista vanhimmat ovat 1930-luvulta, joten nämä rakennukset liittyvät ajallisesti ja tyyllisesti selkeästi Savosenmäen koulukokonaisuuteen. Kahden asuintontin rakennuskanta edustaa sotien jälkeistä jälleenrakennuskautta. Maakuntakaavassa alue on osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, Sillanpään asuntoaluetta.

Asuinkorttelin yleisilme on suuren tonttikoon ja säilyneiden vanhojen puutarhojen ansiosta vihreä, mikä lisää alueen arvoa ja viihtyisyyttä. Asuinkorttelin erottaa koulutontista viherkaistaleeksi jäänyt kujamainen kaupungin omistama tila. Asuintontit ovat yksityisomistuksessa.

Asemapiirros

Tonttikohtainen inventointi

1. Rajakatu 4

Kaupunginosa	3. (Sillanpää)	Kiinteistötunnus	506-3-331-5
Kunta	Mänttä	Kaavatilanne	Asemakaava
28.3.1960			
Osoite	Rajakatu 4	Kaavamerkintä	AO II
		Suojelu	–
Kohdetyyppi	Asuintontti	Rak. lkm.	2

Rakennukset

Rakennustyyppi	pientalo	Kerrosluku	1½
Nykyinen käyttö	asunto	Pohjakaava	
Alkuper. käyttö	asunto	Rungon muoto	suorakulmio
Suunnittelija		Ullakko ☒ Kellari ☐	
Rakennusvuosi	1930	Runko	puu (hirsi?), peiterimalaudoitus, sokkeli betonia tai rapattu tiili.
Korjausvuodet		Katemateriaali	kones. pelti
		Katon muoto	harja
		Kuisti, muoto	
Väritys	laudoitus vaaleanharmaa, ikkunan verholaudat ja otsalaudat valkoiset, ikkunanpuitteet tummanharmaat, katto harmaa, sokkeli maalaamaton betoni		

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

Rakennushistoriallinen
Historiallinen
Kaupunkikuvallinen

Perustelu

Rakennusta on nähtävästi lisäeristetty, jonka yhteydessä ikkunat ja ulkoverhous on uusittu. Rakennuksen alkuperäinen hahmo on kuitenkin vielä tunnistettavissa. Rakennus on osa Sillanpään asuntoaluetta, jonka rakennuskanta muodostaa rakennushistoriallisesti ja miljöönä arvokkaan kokonaisuuden.

Arvoluokka (1-3)

3

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Rakennus tulisi säilyttää ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Piha-alue tulisi säilyttää vehreänä, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Lisärakentaminen on suositeltavaa toteuttaa asuinrakennuksen sisällä kellari- ja ullakkotilojen käyttöä tehostamalla. Pihalla on mahdollista rakentaa tarvittaessa talousrakennus tai laajentaa olevaa. Mahdollinen lisärakentaminen tulee sijoittaa niin, että se muodostaa hyvää kaupunkikuvaa ja suojaistaa pihapiiriä. Uudisrakennuksen katon ja ulkokuorin muoto, materiaalit ja värit tulee sovittaa asuinrakennukseen sopiviksi. Pihan kulkuaueet tulee säilyttää sorapintaisina. Rakennuskokonaisuuteen kuuluu juuri valmistunut pienehkö autotalli.

Rakennus tulisi säilyttää ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Piha-alue tulisi säilyttää vehreänä, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Lisärakentaminen on suositeltavaa toteuttaa asuinrakennuksen sisällä kellari- ja ullakkotilojen käyttöä tehostamalla. Pihalla on mahdollista rakentaa tarvittaessa talousrakennus tai laajentaa olevaa. Mahdollinen lisärakentaminen tulee sijoittaa niin, että se muodostaa hyvää kaupunkikuvaa ja suojaisaa pihapiiriä. Uudisrakennuksen katon ja ulkokuorin muoto, materiaalit ja värit tulee sovittaa asuinrakennukseen sopiviksi. Pihan kulkualueet tulee säilyttää sorapintaisina. Rakennuskokonaisuuteen kuuluu autotalli (1956).

3. Rauhankatu 3

Kaupunginosa	3. (Sillanpää)	Kiinteistötunnus	506-3-331-4
Kunta	Mänttä	Kaavatilanne	Asemakaava
28.3.1960			
Osoite	Rauhankatu 3	Kaavamerkintä	AO II
		Suojelu	-
Kohdetyyppi	Asuintontti	Rak. lkm.	1

Rakennukset

Rakennustyyppi	pientalo	Kerrosluku	1½
Nykyinen käyttö	asunto	Pohjakaava	
Alkuper. käyttö	asunto	Rungon muoto	suorakulmio
Suunnittelija		Ullakko ☒ Kellari ☒	
Rakennusvuosi	1931	Runko	puu, vaakalaudoitus, sokkeli/kellari betoni
Korjausvuodet		Katemateriaali	pelti
		Katon muoto	harja
		Kuisti, muoto	

Väritys laudoitus vaaleankeltainen, ikkunan verholaudat, -puitteet ja otsalaudat valkoiset, katto punainen, sokkeli vihreä

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

Rakennushistoriallinen
Historiallinen
Kaupunkikuvallinen

Perustelu

Rakennus on ajalleen tyypillinen 1930-luvun asumus, ja säilynyt ulkoasultaan varsin alkuperäisenä. Taloon on juuri uusittu konesaumattua jäljittelevä tehdaspeltikatto. Rakennus on osa Sillanpään asuntoaluetta, jonka rakennuskanta muodostaa rakennushistoriallisesti ja miljöönä arvokkaan kokonaisuuden.

Arvoluokka (1-3) 2

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Rakennus tulisi säilyttää ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Piha-alue tulisi säilyttää vehreänä, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Lisärakentaminen on suositeltavaa toteuttaa asuinrakennuksen sisällä kellari- ja ullakkotilojen käyttöä tehostamalla. Pihalla on mahdollista rakentaa tarvittaessa talousrakennus tai laajentaa olevaa. Mahdollinen lisärakentaminen tulee sijoittaa niin, että se muodostaa hyvää kaupunkikuvaa ja suojaisaa pihapiiriä. Uudisrakennuksen katon ja ulkuvuorin muoto, materiaalit ja värit tulee sovittaa asuinrakennukseen sopiviksi. Pihan kulkualueet tulee säilyttää sorapintaisina.

Lisäkuvia kohteesta

Rauhankadun katunäkymää.

4. Lähteellä

Kaupunginosa	3. (Sillanpää)	Kiinteistötunnus	506-402-2-169
Kunta	Mänttä	Kaavatilanne	Asemakaava
28.3.1960			
Osoite	Sillanpäänkatu 9	Kaavamerkintä	AO II
		Suojelu	–
Kohdetyyppi	Asuintontti	Rak. lkm.	3

Rakennukset

Rakennustyyppi	pientalo	Kerrosluku	1½
Nykyinen käyttö	asunto	Pohjakaava	
Alkuper. käyttö	asunto	Rungon muoto	suorakulmio
Suunnittelija		Ullakko ☒ Kellari ☐	
Rakennusvuosi	1931	Runko	puu (hirsi?), peiterimalaudoitus, sokkeli rapattu tiili
Korjausvuodet		Katemateriaali	kones. pelti
		Katon muoto	harja
		Kuisti, muoto	umpikuisti, auma
Väritys	laudoitus keltainen, ikkunan verholaudat, -puitteet ja otsalaudat valkoiset, punainen tehosteväri koristepaneeleissa, katto punainen, sokkeli siniharmaa		

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

Rakennushistoriallinen
Historiallinen
Kaupunkikuvallinen

Perustelu

Rakennus on vauras 1930-luvun kaupunkitalo, ja säilynyt ulkoasultaan erittäin alkuperäisenä. Rakennus on osa Sillanpään asuntoaluetta, jonka rakennuskanta muodostaa rakennushistoriallisesti ja miljööna arvokkaan kokonaisuuden.

Arvoluokka (1-3) 2

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Rakennus tulisi säilyttää ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Piha-alue tulisi säilyttää vehreänä, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Lisärakentaminen on suositeltavaa toteuttaa asuinrakennuksen sisällä kellari- ja ullakkotilojen käyttöä tehostamalla. Pihapiiriin on vaikea sijoittaa uutta talousrakennusta.

Mahdollisen uudisrakennuksen katon ja ulkokuorin muoto, materiaalit ja väritys tulee sovittaa olemassa oleviin rakennuksiin sopiviksi. Pihan kulkualueet tulee säilyttää sorapintaisina. Rakennuskokonaisuuteen kuuluu päärakennuksen lisäksi samanhenkiset ja -ikäiset talousrakennus (1935) maakellari. Tonttia Sillanpäänkadusta erottavaan kuusiaitan liittyvää porttikäytävää reunustavat graniittiset portinpylväät.

Lisäkuvia kohteesta

Lähteellä pihan puolelta.

Lähteelän talousrakennuksia.

Kiviset portinpylvään Sillanpäänkadun varressa.

5. Välilä

Kaupunginosa	3. (Sillanpää)	Kiinteistötunnus	506-402-2-170
Kunta	Mänttä	Kaavatilanne	Asemakaava
28.3.1960			
Osoite	Sillanpäänkatu 7	Kaavamerkintä	AO II
		Suojelu	-
Kohdetyyppi	Asuintontti	Rak. lkm.	1

Rakennukset

Rakennustyyppi	pientalo	Kerrosluku	1½
Nykyinen käyttö	asuin/liikeyrakenus	Pohjakaava	
Alkuper. käyttö	asuin/liikeyrakenus	Rungon muoto	suorakulmio
Suunnittelija		Ullakko ☒ Kellari ☒	
Rakennusvuosi	1948	Runko	puu, peiterimalaudoitus, sokkeli/kellari betoni
		Katemateriaali	betonitiili
Korjausvuodet		Katon muoto	harja
		Kuisti, muoto	

Väritys laudoitus vaaleanharmaa, otsalaudat valkoiset, ikkunanpuitteet ruskeat, sokkeli harmaa

Kulttuurihistoriallinen arvo (tärkein alleviivattu)

Rakennushistoriallinen
Historiallinen
Kaupunkikuvallinen

Perustelu

Rakennus kuvastaa aikansa rakentamistapaa, vaikka onkin kokenut joitakin muutoksia (mm. liiketilan ovet). Rakennus on osa Sillanpään asuntoaluetta, jonka rakennuskanta muodostaa rakennushistoriallisesti ja miljööna arvokkaan kokonaisuuden.

Arvoluokka (1-3)

3

Lisätietoja, toim.pidesuos.

Rakennus tulisi säilyttää ulkoasultaan mahdollisimman alkuperäisenä. Piha-alue tulisi säilyttää vehreänä, mikä korostaa rakennuspaikan kaupunkikuvallista arvoa. Lisärakentaminen on suositeltavaa toteuttaa asuinrakennuksen sisällä kellari- ja ullakkotilojen käyttöä tehostamalla. Pihalla on mahdollista rakentaa tarvittaessa

talousrakennus tai laajentaa olevaa. Mahdollinen lisärakentaminen tulee sijoittaa niin, että se muodostaa hyvää kaupunkikuvaa ja suojaistaa pihapiiriä. Uudisrakennuksen katon ja ulkovuorin muoto, materiaalit ja värit tulee sovittaa asuinrakennukseen sopiviksi. Pihan kulkualueet tulee säilyttää sorapintaisina. Pihapiirissä on kevytrakenteinen puutarhavaja, jota ei ole huomioitu inventoinnissa rakennuksena.

Lisäkuvia kohteesta

Välillä pihan puolelta.

Eteläpään erkkeri.

Lähteet

Rakennusvalvontatiedot

Inventoija/tallettaja

Juha Mäkelä ja Riikka Rahkonen 20.9.2005 / Juha Mäkelä 30.9.2005

Inventointi perustuu ainoastaan ulkoa päin tehtyyn tarkasteluun.

Rakennusten arvoluokat

Kohteet on inventoinnissa jaettu kolmeen arvoluokkaan

1. Kohde on historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä sekä hyvin tai melko hyvin säilyttänyt rakennushistorialliset ominaispiirteensä.
2. Kohteella on historiallista ja/tai kaupunkikuvallista arvoa. Lisäksi se on säilyttänyt hyvin tai melko hyvin rakennushistorialliset ominaispiirteensä.
3. Kohde on osa suurempaa historiallisesti merkittävää kokonaisuutta tai se on kaupunkikuvan osana merkittävä, vaikka siihen on tehty melko runsaasti/runsaasti rakennushistoriallista arvoa heikentäviä muutoksia.